

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CVII. De Puella Virginitatem, & postea Religionem vovente, &
nihilominus nubente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

TITULUS XXXIV.

De Voto, & Voti Redemp-
tione.

DECISIO CVII.

De puella virginitatem, & postea
Religionem vovente, & nihilominus
nubente.

SPECIES FACTI.

Dorothea honestorum, imò
nobilium, sed valde pau-
perum parentum filia, egre-
giæ venustatis puella in te-
nera adhuc ætate maximas virgini-
tatis laudes ab insigni Oratore ad
concionem dicente audivit, & mox
coram ara B. V. votum virginitatis
emisit. Sed, quia ob præstantem
corporis formam multos pudicitie
suz

suæ insidiatoris experta est, in Mun-
 do minimè securam se rata vovit
 quoque ingressum in Religionem,
 ad quam ob egregia naturæ talenta
 animique dotes ut ut pauperi facilem
 sibi viam fore haud ex vano spera-
 bat. At verò, postquam parentes
 hoc filiz suæ propositum resciverunt,
 magnis conatibus obfistere
 ceperunt, sperantes à filia, si nube-
 ret opulento sponso, quod futurum
 esse augurabantur, haud leve sub-
 sidium in suis, quas patiebantur, &
 majores in senectute prævidebant,
 rei domesticæ angustijs. Et hinc,
 quia longiores ex hac parentum re-
 sistentia moræ iniiciebantur piorum
 votorum executioni, Nobilis quidam
 & prædives Juvenis, Doro-
 theæ modestiâ simul & pulchritudi-
 ne captus, amores ipsius avidè pren-
 dabat, sæpe illâ invisens, multis blan-
 ditijs, promissis muneribus, & omni
 obsequiorum genere illos paulatim
 lacratum est, ac demum eò gradatim
 incautam induxit, ut usum corporis
 expugnata puella eidem concesserit
 cum virginitatis, thesauri sui maxi-
 mi & unici, jactura. Hoc non ob-
 stante Dorothea, quoniam res erat
 occulta, nihilominus voti sui me-
 mor sollicitè urfit susceptionem ad

Religiosum Virginum chorum, &
 demum etiam hujus annutum suâ
 constantiâ, & egregijs dotibus, in-
 super habitis parentum sese oppo-
 nentium conatibus, extorsit. Hoc
 advertens Nobilis ille & opulentus
 procus novos & fortiores admovit
 arietes ad expugnandum Dorotheæ
 animum, suisque lenocinijs pro-
 missionibus & maximè pretiosis do-
 nis eò permovit, ut ipsi Matrimo-
 nium promiserit, & in Sæculo per-
 manere statuerit, consultò tamen,
 ut erat aliàs bonæ mentis, & (se-
 clusò dictò peccatò) timoratae con-
 scientiæ, suò Confessariò, cui has
 duas quæstiones proposuit. 1. An
 liceat sibi post emissum virginitatis,
 nunc amissæ, votum inire Matri-
 monium? 2. an sibi non obstat vo-
 tum ingrediendæ Religionis, quod
 inaudijt reservatum esse Summo
 Pontifici adempta Episcopis & aliis
 dispensandi potestate? Adiecit, quòd,
 si nubat huic sponso, spes fere certa
 affulgeat juvandi & alendi suos pa-
 rentes in gravi egesta-
 te constitu-
 tos.

QUÆSTIO I.

An Dorothea post editum virginitatis
votum in scelus prolapsa licitè
nubat?

Quantumvis virginitatem vovens secundum mentem P. Palao de Voto d. 1. pu. 12. n. 7. cum Suar. l. 4. de Voto c. 5. & 7. Sanch. l. 9. de Matrim. d. 33. n. 7. censeatur vovere perpetuam castitatem, seu promittere nullam admittere delectationem, qua integritatem sui corporis & animæ possit contaminare. Id quod confirmatur 2. ex communi sensu fidelium, saltem minus peritorum ac sceminarum, quæ credunt se obligari ad perpetuam castitatem & continentiam ab omni actu Venereo saltem externo, si voveant virginitatem, vel permanere virgines. Et hinc 3. in dubio, an aliquis vel aliqua solum promiserit Deo abstinentiam à primo actu Venereo, quo adimitur virginitas, præsumendum est, quod non, sed quod etiam, etsi semel vel sæpius admittat aliquid virginitati contrarium, se obligaverit ad vitandos actus etiam subsequentes per totam vitam, sicut, qui vovit castitatem, etiam post plures lapsus manet obli-

gatus ad vitandos ultiores vi voti. Ergo, sicut vovens castitatem perpetuam illicitè convolat ad Matrimonium, licet jam violaverit castitatem, nisi prius cum ipso fuerit dispensatum, & quidem a Summo Pontifice, ita & vovens virginitatem, licet jam semel vel iterum illam violaverit, illicitè nubit.

Nihilominus tamen probabiliter esse censeo, Dorotheam non obstante voto virginitatis, quam per actum ei contrarium consummatum violaverat, à se edità licitè Matrimonium contrahere. Ita Portel &c. apud Diana p. 10. rr. 16. Resp. 47. & P. Burghaber Cent. 1. casu 59. Ratio est 1. quia nomine Virginitatis intelligitur cum S. Augustino lib. de Virginit. c. 13. in carne corruptibili incorruptionis perpetua meditatio, h. e. firmum propositum integritatis corporis perpetuò conservandæ, ita ut nunquam consentiatur in carnis corruptionem per opus externum, v. g. fornicationem, voluntariam pollutionem, actum con-

jugalem, cujmodi si fieret, virginitas infractio pudoris claustrum amitteretur, & esset irrecuperabilis, S. Thomas 2. 2. q. 152. art. 3. ad 3. & alii cum eo communiter. Si Claustrum pudoris, seu integritas carnis violaretur involuntarie & sine consensu, maneret laus virginitatis, & primum coram Deo: si vero solum delectatione interna seu solo animo delinquatur aut propositio, sine opere externo per carnalem commixtionem aut voluntariam pollutionem, acta penitentia integritas recuperatur. DD. cum S. Thoma in 4. d. 33. q. 3. art. 1. & persona, quae in carne manet integra, habetur pro Virgine, & inter Virgines consecrari potest, imò etiam voluntarie polluta, at non per commercium & commixtionem carnalem. Laym. lib. 3. sect. 4. n. 8. Adeoque virginitas, quae communiter vocatur thesaurus irrecuperabilis, potissimum consistit juxta communem existimationem & coram hominibus in integritate carnis perpetua, & nunquam amissa per commixtionem carnalem voluntariam, per quam solum aliquis vel aliqua censetur virginitate exui, & definire esse virgo in perpetuum, ut Virginitatis dos decor & virtus reparari aut recuperari non amplius possit, atque status virginitatis evadat in tali impossibilis. Ja sic: quando materia voti redditur impossibilis, cessat hoc ipso voti obligatio, cum ad impossibile repugnet obligatio:

sed respectu Dorotheae, postquam voluntarie consensit in commixtionem carnalem cum suo sponso, materia voti, quae fuit virginitas, reddita est impossibilis: ergo cessavit respectu Dorotheae voti obligatio, & ipsum votum: ergo votum virginitatis, modo amissa, non amplius obstat ejus Matrimonio. Ratio est 2. Verba Legum proprie & strictè sunt accipienda, ut passim docent DD. de Legibus: ergo, cum votum sit quaedam lex privata, quam sibi ipsi ponit vovens, & virgo proprie significet illam duntaxat personam, quae carnis integritatem non amisit, vovens ad hanc solum carnis integritatem se obstrinxisse censeri debet; eo enim modo praesumitur quis actum suum gessisse, quo exigit natura actus: ergo hac integritate carnis amissa obligari desinit. Sit autem, quod forte aliquo modo sit dubium, an Dorothea vovens virginitatem obligare se intenderit ad perpetuam castitatem, vel solum ad carnis integritatem per primum actum nunquam violandam, praesumendum tamen est hoc posterius intendisse; nam Ratio est 3, quod ex communi Theologorum, qui certus est de voto, dubius autem, an & quid comprehendatur eo voto, non teneatur ad eam partem, de qua dubitat; cum libertas stet in possessione: sicut, quando dubitatur, an votum sit emissum vel non, illud non est asserendum; & sicut, quan-

A a 3

do

do dubitatur, an sit emissum ante vel post pubertatem, non est patri neganda potestas illud irritandi. P. Sanchez de Voto c. 32. n. 7. P. Matthæus Stoz in Institut. confitendi n. 376. P. Gobat in Alphab. Quadrupl. de Vot. n. 201.

Atque ex his ruit fundamentum Adversariorum, tam *primum* quàm *tertium*; negatur enim, per se promitti castitatem perpetuam à vovente virginitatem, atque in dubio præsumendum esse, quòd amissâ per unum & primum actum vel opus externum commixtionis carnalis virginitate intenderit se vovens vi voti sui adstringere ad abstinendum à subsequentibus & ulterioribus actibus, integritati carnis contrarijs. *Secundum* patitur limitationem: si vovens ex erronea apprehensione putaret, quòd vovendo virginitatem se obliget ad castitatem integram absolutè, & ad abstinendû ab omni actu venereo, non solum primo, sed etiam ulterioribus, nullam differentiam cognoscens inter virginitatem & castitatem, ut subinde, præsertim apud rudes,

potest contingere, concederem: si verò differentiam cognoscat, & virginitatem, prout præcisè consistit in abstinencia ab illo actu venereo, per quem violatur claustrum virginitatis, debitè cognoscat, eamque, si semel amissa est, reparari non posse, atque sic impossibilem reddi, uti satis cognovisse Dorotheam ipsamet desuper interrogata declaravit, tunc negatur. Sine dubio à multis non satis cognoscitur, in quo consistat virginitas; & apud fœminas nonnunquam haud obscure potui conijcere, quòd vovendo virginitatem solum intenderint servare cœlibatum, seu vivere extra Matrimonium, & sic ipsa volendo manere virgines emiserint præcisè votum *non nubendi*, & exinde collegi, quòd nec virginitatem, nec castitatem integram, voverint, atque sic votum hoc non sit reservatum.

¶ § ¶

QUE.

QUÆSTIO II.

An Dorotheæ Matrimonio obstet in his circumstantiis votum ingrediendæ Religionis, quod aliàs est reservatum Sedi Apostolicæ?

Quis, inquit, dubitet SS. Canonum peritus? quamvis enim votum ingrediendæ Religionis non obstet Matrimonio quoad valorem & tanquam impedimentum dirimens, cum non sit votum solenne; obstat tamen quoad licentiam & tanquam impedimentum impediens, per c. 2. & 7. de convers. conjug. cum res Deo semel per votum promissa sine Dei injuria & gravi peccato nequeat ipsi subtrahi, & tradi homini, scilicet corpus votò promissum ad Divina obsequia in Religione: sicut res uni vendita sine peccato non potest alteri vendi ac tradi. l. 15. c. de R. V. Nec est in potestate Episcopi per dispensationem tollere obligationem voti Religionem ingrediendi, nec in potestate alterius Papæ inferioris. Extrav. 5. de Pœnit. & Remiss. inr. Commun. Neque ex circumstantiis facti quid-

quam elucescit, ex quo Matrimonium Dorotheæ cessante voto reddatur licitum; si enim tale quid esset, haud dubie foret indigentia parentum: sed hæc non facit cessare votum, nec impedit ingressum Religionis, partim quia obligatio voti, quo quis se Deo adstrinxit, fortior est, quam obligatio pietatis, qua quis adstrictus est parentibus, juxta illud S. Hieronymi ep. ad Heliod. dictum: per calcatum perge patrem, per calcatam perge matrem, ad vexillum crucis evola. & juxta illud Evangelij Luc. 9. & Matth. 8. qui amat patrem & matrem plus quam me, non est me dignus; imò Christus Luc. 14. ait: qui non odit patrem suum & matrem suam, non potest meus esse discipulus. partim quia, si jam actu quis Religionem professus est, non tenetur ob egestatem parentum regredi in sæculum ad juvandos parentes, Professione ipsa

te-

tenente & stringente: ergo egestas parentum non potest impedire Professionem Religiosam: ergo nec votum emittendæ Professionis.

Sed omnino tenendum, Dorotheæ in his circumstantijs parentum gravis inopiæ, cui, si nubat, occurrendi manifesta & moraliter certa est spes, non solum licitum esse, verum etiam obligationem incumbere, ut omisso Religione, licet votò promissæ, ingressu nubat sponso suo. Probat 1. ex Jure Naturali & Divino, quod in quarto Decalogi præcepto jubet liberos honorare parentes: sed iste honor parentibus debitus etiam & vel maxime consistit in eo, ut eorum necessitatibus opitulentur liberi. Navarr. in *Manual.* c. 14. n. 13. Menoch. *presumpt.* 24. n. 16 lib. 3. Verani *b. i. §. 4. n. 12.* & alij communiter. 2. ex *1. 15. Matth.* ubi Christus graviter reprehendit Scribas, quod populo suaserint alimoniam dare Deo, & ejus ministris vel templis, quam daturi erant egenis parentibus, dicens illis: *quare & vos transgredimini mandatum Dei propter traditiones vestras?* ex Concilio Gangrensi approbato, quod, uti refertur in *can. 1. d. 30.* ait: *siqui filij, maxime fideles, parentes deseruerint occasione Dei cultus, hoc justum esse judicantes, & non potius debitum honorem parentibus reddiderint, ut hoc ipsum in eis*

venerentur, quod fideles sum, anathema sit. Ergo non solum est licitum, sed etiam obligatorium, ut liberi etiam relicto Dei cultu, qui promovetur per ingressum Religionis, opitulentur & succurrant parentibus in gravi necessitate vel egestate constitutis, si possint, uti Dorothea in his circumstantijs potest, at non aliter, nisi per Matrimonium. Prob. 4. Materia voti debet esse honesta, licita, Deo grata, imò magis grata quam oppositum; nam votum ex essentia sua est, & definitur esse *promissio DEO facta de meliori bono*, & utique ad illicitum repugnat obligatio; arque hinc certa & communis est sententia, quod desinat obligatio voti cujusque, ubi materia voti incipit esse illicita & inhonesta vel minus bona. S. Thomas 2. 2. q. 88. *art. 1. in C. & art. 2. §. ad 3.* atqui materia voti (seu ingressus Religionis, quem Dorothea vovit) modo incipit esse inhonesta, illicita, Deo ingrata, vel saltem minus grata, utpote contraria pietati parentibus debitæ, ac omni jure liberis imposita, postquam Dorotheæ obvenerit occasio nubendi tam opulento sponso, à quo parentes moraliter certo levamen & auxiliū sperare possunt suæ gravis necessitatis & inopiæ: ergo.

Atque ex his tam Jurium quam Rationis momentis enervatum esse

patet, quod initio contra Doro-
theæ Matrimonium afferre tibi pla-
cuit; quamvis enim per se illicitum
sit post votum ingrediendæ Reli-
gionis à Pontifice non relaxatum ad
nuptias convolare, id tamen lici-
tum, imò & obligatorium evadit,
ubi sine violatione pietatis parenti-
bus debitæ, ac Jure tam Naturali &
Divino quàm Humano liberis impo-
sitæ votum impleri nequit, uti o-
stendimus. Ex circumstantijs igitur
præsentis facti ob pietatem pa-
rentibus debitam, & ad ijs in
gravi necessitate succurrendum
liberos obligantem, quàm Deus
voluit magis obligatoriam, quàm
legem, quam quis sibi ipsi posuit
per votum, ad suum etiam cul-
tum pertinens, sit licitum Ma-
trimonium. Dicitur S. Hie-
ronymi & verba S. Evangelij in-
telligenda veniunt de casu, quo
parentes ex amore carnali vel in-
ordinato affectu alio resistent & se

opponunt liberis DEO in Reli-
gione penitus se mancipare vo-
lentibus. Siquis Religionem pro-
fessus fuisset tunc, quando paren-
tes jam erant gravi necessitate op-
pressi, & filius in Sæculo remanens
eos juvare potuisset, Professio
pariter fuisset nulla, utpote
in re illicita, prohibita, & pîe-
tati erga parentes contraria: de
re autem illicita votum nullum,
etiam Religiosæ Professionis,
subsistit. Si autem necessitas
gravis parentum supervenisset pri-
mùm post Professionem, hæc ut-
tisque valida fuisset, & maneret,
licet ad tempus egredi posset fi-
lius, donec parentibus sufficienter
fuisset provisum. Vid. Suar.

10. 3. de Relig. 6.
6. 9.

SPECIES FACTI

(R. P. Piebler Datis. To 2.) BB TT